

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Datum 27 mei 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Onze referentie
1155634

Olonummer

Gegevens beschermd(e) monument(en)
Naam H. Corneliuskerk
Adres Houtse Heuvel 12
Postcode/plaats 4911AW Den Hout
Gemeente/provincie Oosterhout; Noord-Brabant;
Monumentnummer 31683

Bijlagen
0

Geacht college,

Op 12 mei 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Vervolgens benoem ik de benodigde aanpassingen in het plan en het proces die tot een positief advies kunnen leiden.

Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft het uit het rijksmonument verwijderen van de doopvont in de zuidelijke kapel en van de 14 kruiswegstaties die zich in de wanden van de beide zijbeuken bevinden.

De reden van het verwijderen van deze interieurelementen is de verkoop van de kerk aan een nieuwe eigenaar die het monument een nieuwe cultureel-maatschappelijke bestemming zal geven.

De kruiswegstaties van F.G.J. van Beers uit Antwerpen, zijn vervaardigd en aangebracht tussen 1883 en 1889. In de zijbeuken van het gebouw zijn deze op doek met olieverf geschilderde voorstellingen in sparingen in de wand opgenomen. Het neogotische doopvont (1904, J.W. Ramakers & Zn., Geleen) staat in de ruimte van de voormalige doopkapel ten zuiden van de hoofdentree. De doopvont en de kruiswegstaties zijn met diverse andere interieuronderdelen vermeld in de registeromschrijving van het rijksmonument.

Motivering

Het monument is een in 1877-1878 naar ontwerp van P. van Genk, in vroeg-gotische stijl gebouwd basilicaal kerkgebouw. De kerk ligt centraal in het beschermde gezicht van Den Hout. Het monument is mede vanwege het goed bewaarde interieur, waaraan diverse kunstenaars en ambachtslieden hebben gewerkt, op rijksniveau beschermd. Het interieur is in de jaren 80 van de vorige eeuw gerestaureerd waarbij o.a. de kruiswegstaties in ere zijn hersteld.

Voor de kruiswegstaties en de doopvont wordt nu voorgesteld deze gelet op de verkoop aan een nieuwe eigenaar uit het monument te verwijderen. Het gaat om zogenoemde bestanddelen van het monument. De kruiswegstaties maken onderdeel uit van de wandopbouw en de doopkapel is in aansluiting op het doopvont afgewerkt. Deze interieurelementen zijn vanwege hun artistieke kwaliteit maar juist ook vanwege de samenhang met het monument en zijn neogotische vormgeving en inrichting van kunsthistorisch en architectuurhistorisch belang.

De omgang met de objecten na het uitnemen uit de kerk is op zich zorgvuldig. Zo wordt het doopvont in depot bewaard in afwachting van een eventuele herbestemming in een ander kerkgebouw en worden de staties als roerende objecten naar de St. Jansbasiliek in Oosterhout overgebracht voor jaarlijkse opstelling. Voor het beschermde monument in Den Hout betekent het plan echter een aantasting van het goed bewaard gebleven en samenhangende interieur. De samenhang tussen het neogotische gebouw en de in relatie hiermee vormgegeven (toegepaste) kunstobjecten wordt immers verbroken.

In de aanvraag wordt gewezen op het religieuze karakter van de objecten en in het vooroverleg is het spanningsveld van het handhaven van deze onderdelen bij een ander gebruik van het rijksmonument benoemd.

Uit het gevoerde vooroverleg heb ik begrepen dat het de bedoeling is om het rijksmonument een veelzijdige, nieuwe invulling te geven op het gebied van onderwijs, zorg en cultuur. Deze plannen zijn nog in ontwikkeling, maar uit de gepresenteerde denkrichtingen blijkt dat in de planvorming de instandhouding van de monumentale waarden van het rijksmonument een hoofdrol zal spelen. Ik ben dan ook positief over het geschetste ontwikkelperspectief.

Uit de presentatie van de voorlopige plannen voor de herbestemming van de kerk is mij niet gebleken dat deze gepaard zullen gaan met fysieke ingrepen die de instandhouding van de kruiswegstatie of de doopvont nadelig zullen beïnvloeden. Ik adviseer u gelet hierop om met de bestaande en nieuwe eigenaar toch te zoeken naar oplossingen voor het behoud van deze elementen in het monument.

Uitgangspunten

Dit advies is gebaseerd op de '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' die raadpleegbaar zijn op www.cultureelerfgoed.nl.

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

hoofd regio Midden-Zuid